

31 d'agost de 2021

El secretari del Govern

Acord

del Govern pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 i de modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya.

L'article 36.2 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, determina que la tramitació d'un projecte de Llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa i que s'inicia a proposta del departament o els departaments interessats als quals correspon elaborar l'avantprojecte de llei.

D'altra banda, l'Acord del Govern de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública, determina que l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat d'elaborar un avantprojecte de llei ha de contenir una memòria preliminar, i n'estableix el contingut.

Per tot això, a proposta del conseller d'Economia i Hisenda, el Govern

Acorda:

Aprovar la memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 i de modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, la qual s'adjunta com a annex a aquest Acord.

Annex

Memòria preliminar sobre l'Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 i de modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya.

1. Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa

1.1. Context normatiu en què s'impulsa la iniciativa:

L'article 135 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que correspon a la Generalitat la competència exclusiva sobre estadística d'interès de la Generalitat, que inclou, en qualsevol cas, la planificació estadística, l'organització administrativa i la creació d'un sistema estadístic oficial propi de la Generalitat. Alhora, preveu la participació i la col·laboració de la Generalitat en l'elaboració d'estadístiques d'abast supraautonòmic.

La Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya desplega la competència exclusiva de la Generalitat en l'àmbit de l'estadística i regula l'estadística d'interès de la Generalitat en exercici d'aquesta competència.

L'article 40 de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, estableix que el Pla estadístic de Catalunya és l'instrument d'ordenació i de planificació de l'estadística d'interès de la Generalitat. I l'article 41.1 disposa que aquest Pla s'aprova per Llei del Parlament.

D'acord amb l'article 42 de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, el Pla estadístic de Catalunya ha de contenir, com a mínim, els objectius generals del Pla i els objectius específics de les activitats estadístiques previstes, la col·laboració institucional en matèria estadística i els criteris i les prioritats per a la seva execució. El Pla es desplega mitjançant programes anuals d'actuació estadística.

El Pla estadístic de Catalunya per al període 2023-2028 és el setè que aprovaria el Parlament de Catalunya, després dels plans estadístics dels períodes 1992-1995, 1997-2000, 2001-2004, 2006-2009, 2011-2014 i 2017-2020.

1.2. Identificació dels principals problemes que es volen solucionar:

a) Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028

Amb aquesta iniciativa es pretén aprovar la norma que, a banda de posar fi a la situació excepcional d'aplicació prorrogada de la Llei 5/2016, de 23 de desembre, del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020, defineixi quins han de ser els objectius generals del nou Pla estadístic de Catalunya que es despleguen en un conjunt d'àmbits d'actuacions estadístiques que els òrgans i

les institucions del Sistema estadístic de Catalunya hauran de portar a terme durant els anys de vigència d'aquest Pla i que es programaran amb caràcter anual.

Tot i que el compliment de la Llei 5/2016, de 23 de desembre, del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020 evoluciona favorablement, el canviant context europeu sobre l'aprofitament estadístic de les dades digitals, les noves exigències sobre l'abast i accessibilitat de l'estadística oficial i l'adequació de l'activitat estadística al nou context legal en matèria de protecció de dades obliguen a renovar el pla estratègic en matèria estadística que doni resposta a aquests reptes. Els canvis també han de procurar un millor funcionament del Sistema estadístic de Catalunya i la seva adequada coordinació tècnica per encarar l'ús de noves fonts d'informació, la generació de nous productes estadístics i l'aplicació d'innovacions metodològiques.

Amb el nou Pla estadístic de Catalunya es pretén establir noves línies estratègiques que permetin adaptar l'estadística oficial als nous reptes i a les noves circumstàncies de la nostra societat i que alhora permetin disminuir la càrrega de resposta de les unitats informants amb un ús més intensiu i eficient de les dades que disposen les administracions públiques i amb la utilització de noves fonts d'informació. Al mateix temps pretén abordar noves estadístiques, millorar les actuals i augmentar la qualitat i l'abast de la informació estadística que genera el Sistema estadístic de Catalunya. L'estadística oficial és un bé públic que constitueix un element essencial en la presa de decisions basades en l'evidència, la qual cosa exigeix la producció d'informació que doni satisfacció a les noves demandes socials, econòmiques i mediambientals, així com de la recerca científica i de l'avaluació de les polítiques públiques.

La proposta d'iniciativa legislativa també pretén adoptar les modificacions necessàries que permetin disposar d'un marc legal i estratègic de referència en l'àmbit de l'estadística oficial que ofereixi una millor coordinació dels òrgans i institucions que conformen el Sistema estadístic de Catalunya, que incrementi els estàndards de qualitat de les estadístiques, que doni resposta als reptes actuals de les estadístiques europees i faci les previsions oportunes per adaptar-se a la futura regulació europea sobre dades, avui en període de consulta pública, i que alhora respecti les exigències derivades del Reglament UE 2016/679, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 24 d'octubre de 1995, relativa a la protecció de les persones físiques en el que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i a la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

b) Modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya

La iniciativa proposa la introducció a la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, d'aquelles modificacions que són necessàries per permetre el compliment dels

objectius definits al nou Pla estadístic de Catalunya i atorgar a aquests canvis una vocació de permanència en el temps.

Es proposa l'ampliació del termini de vigència del Pla estadístic de Catalunya a un període de 6 anys. Aquesta mesura implica la modificació del redactat actual de l'art. 41.2 de la Llei que ara determina un període de vigència del Pla de 4 anys. Aquesta iniciativa pretén establir una vigència del Pla estadístic de Catalunya d'acord amb l'horitzó temporal del programa estadístic de la Unió Europea i del Marc financer plurianual (2021-2027) i de la majoria dels plans estratègics dels sistemes estadístics europeus de referència, adequada al període de maduració que requereix la naturalesa d'alguns objectius estratègics que incorpora i tenint present els costos organitzatius i burocràtics que suposa la seva proposta i tramitació.

2. Els objectius que es volen assolir

L'objectiu principal del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 busca potenciar el paper i la qualitat de l'estadística oficial i convertir l'Institut d'Estadística de Catalunya en un node d'informació al servei de la recerca i l'avaluació de les polítiques públiques a través de la integració i la reutilització de dades.

El desplegament d'aquest objectiu comporta l'establiment d'un conjunt de línies de caràcter estratègic que s'estableixen en els termes següents:

1. Garantir la qualitat de la producció i difusió de l'estadística oficial de Catalunya, d'acord amb els principis generals del Codi de bones pràctiques de les estadístiques europees, mitjançant la consolidació i millora dels processos de col·laboració i coordinació dels òrgans i les institucions que constitueixen el Sistema estadístic de Catalunya.
2. Ampliar i millorar la qualitat i l'abast de la informació estadística generada pel Sistema estadístic de Catalunya a partir de la consideració del programa de les estadístiques europees 2021-2027 (especialment en l'àmbit de les estadístiques socials, de gènere i mediambientals), la utilització de noves fonts d'informació, la creació de nous productes estadístics, l'aplicació d'innovacions metodològiques i el desplegament d'estadístiques experimentals públiques.
3. Optimitzar la informació de tots els registres administratius de la Generalitat i de la resta d'administracions públiques de Catalunya per a l'elaboració de l'estadística oficial per part dels òrgans i institucions del Sistema estadístic de Catalunya a partir de l'establiment de procediments d'aprofitament eficient.
4. Afavorir la utilització de les dades administratives i estadístiques de la Generalitat i la resta d'administracions catalanes per a usos relacionats amb la recerca científica i l'avaluació de polítiques públiques, a partir del disseny d'un sistema col·laboratiu de dades administratives i

estadístiques de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i la resta d'administracions catalanes.

5. Potenciar les estadístiques en format de dades obertes, en forma de microdades i fitxers amb continguts de dades per als usuaris en general i a través d'APIs per a desenvolupadors, i col·laborar amb Dades obertes de la Generalitat per millorar la difusió d'estadístiques oficials.

3. Les possibles solucions alternatives normatives i no normatives

La proposta d'iniciativa legislativa que es presenta respon a un mandat de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya. No obstant això, la situació d'excepcionalitat produïda per la covid-19 i la seva incidència en el desenvolupament normal de l'activitat de les institucions públiques, així com l'evolució dels treballs preparatoris del nou Pla estadístic de Catalunya han fet inevitable la pròrroga de la Llei 5/2016, de 23 de desembre, del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020, fins a l'aprovació d'un nou Pla. Aquesta pròrroga opera de manera automàtica per efecte de la previsió recollida a l'article 41.2 de la Llei 23/1998, en el cas que el Parlament no aprovi el projecte de la nova llei del Pla que li ha de presentar el Govern.

D'altra banda, es proposa la modificació d'alguns preceptes de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, amb l'objectiu d'introduir aquelles previsions que possibilitin el compliment dels objectius definits al nou Pla estadístic de Catalunya i atorgar a aquests canvis una vocació de permanència en el temps. Aquesta pretensió no s'aconseguiria introduint aquestes previsions a la Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028, per raó de la seva limitada vigència temporal.

3.1. Conseqüències de no adoptar l'Avantprojecte de llei:

a) Avantprojecte de llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028

La no adopció de l'Avantprojecte de llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 significaria obviar el mandat legal de l'article 41.2 de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, que estableix que el Projecte de llei del Pla estadístic de Catalunya ha d'ésser presentat pel Govern al Parlament, cada quatre anys. Addicionalment, obligaria a noves pròrrogues de la Llei 5/2016, del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020, la qual cosa impediria portar a terme els objectius exposats a l'apartat 2 d'aquesta memòria.

b) Modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya

La no adopció de la modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya tindria com a resultat la no adopció per la norma dels canvis normatius necessaris que permetin el compliment dels objectius exposats en l'apartat 2 d'aquesta memòria.

En conseqüència, el fet de no adoptar la iniciativa legislativa proposada suposaria:

- Aplicar les previsions de la Llei 5/2016 la qual regula el Pla estadístic de Catalunya durant el període comprès entre el 2017-2020.
- Mantenir els elements aplicables a l'estadística oficial continguts al Pla estadístic de Catalunya 2017-2020.
- La durada dels plans estadístics es manté en 4 anys, prorrogable si no se n'aprova un de nou.

En canvi, l'adopció de la iniciativa legislativa proposada suposa:

- Derogar les previsions de la Llei 5/2016 i modificar la Llei 23/1998.
- Aprovar un nou Pla estadístic per al període comprès entre el 2023-2028 que adequi l'estadística oficial als nous reptes i a les noves circumstàncies de la societat.
- Ampliar la durada dels plans estadístics a 6 anys, prorrogable si no se n'aprova un de nou.

3.2. Descripció i avaluació d'altres opcions per assolir els objectius que es volen aconseguir amb l'Avantprojecte de Llei:

a) Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028

La Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya no preveu cap altra opció per a l'ordenació i la planificació de l'estadística d'interès de la Generalitat que l'elaboració d'un pla estadístic, actualment de vigència quadriennal, mitjançant una norma amb rang de Llei.

b) Modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya

La modificació d'una norma amb rang de Llei no admet altra solució que una proposta que es vehiculi formalment a través d'una norma del mateix rang normatiu.

4. Els impactes més rellevants de les diferents opcions considerades:

4.1. L'impacte sobre l'Administració de la Generalitat:

a) Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028

D'acord amb l'article 4 a) de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, poden ser declarades estadístiques d'interès de la Generalitat les activitats estadístiques que fan l'Institut d'Estadística de Catalunya, els departaments de la Generalitat, les entitats de dret públic, els organismes autònoms i les empreses que en depenen i les entitats gestores de la Seguretat Social de Catalunya.

No es preveu que l'aplicació de l'Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 i dels preceptes que es proposen modificar de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, per raó de la seva naturalesa i abast, tingui cap incidència en l'organització, el personal i el pressupost de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa específicament a l'execució del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028, que es desplega anualment per mitjà dels programes anuals d'actuació estadística, estan subsumits en el pressupost ordinari dels departaments en l'àmbit d'exercici de les seves funcions, d'acord amb els criteris que estableixi el Govern.

b) Modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya

Pel que fa a la modificació pretesa de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, l'exercici de competències i funcions estadístiques per les administracions locals a efectes d'organització, de personal i pressupostaris, estan assumides i consolidades i els preceptes que es proposen modificar no incideixen ni en la seva organització, ni en l'estructura del seu personal ni en el pressupost.

4.2. L'impacte sobre les administracions locals tenint en compte la seva dimensió i el règim especial de Barcelona.

a) Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028

D'acord amb l'article 4 b) de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, poden ser declarades estadístiques d'interès de la Generalitat les activitats estadístiques que fan els ens locals de Catalunya i els organismes autònoms, els ens i les empreses que en depenen a instància dels seus òrgans de govern i en el marc de les disposicions d'aquesta Llei.

Per raó de l'objecte de la modificació que es proposa, l'Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 no ha de comportar efectes sobre l'organització, el personal i el pressupost de les administracions locals de Catalunya, atès que el Pla estadístic de Catalunya és una norma que preveu uns objectius generals que es despleguen en un conjunt ordenat d'àmbits d'activitats estadístiques, entesos com els camps temàtics que recullen les diferents actuacions estadístiques que produeix el Sistema estadístic de Catalunya i que es programen anualment. Tampoc es preveu que els òrgans estadístics que han de dur a terme les actuacions estadístiques incorporades als programes anuals d'actuació estadística en execució del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 hagin de veure incrementat el nombre de personal estadístic.

Respecte al pressupost, el cost de les actuacions estadístiques que puguin dur a terme està integrat en el seu pressupost ordinari i d'acord amb les disponibilitats de cada moment.

b) Modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya

Pel que fa a la modificació pretesa de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, l'exercici de competències i funcions estadístiques per les administracions locals a efectes d'organització, de personal i pressupostaris, estan assumides i consolidades i els preceptes que es proposen modificar no incideixen ni en la seva organització, ni en l'estructura del seu personal ni en el pressupost.

Anàlisi de la incidència de la iniciativa en el règim especial del municipi de Barcelona:

Tant per l'objecte com per l'àmbit subjectiu i territorial d'aplicació de la norma que s'impulsa, la iniciativa no té incidència en el règim especial del municipi de Barcelona.

4.3. L'impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa i des de la perspectiva de la reducció de càrregues administratives per als ciutadans i per a les empreses.

a) Avantprojecte de llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028

Com ja s'ha fet constar al llarg d'aquesta memòria, l'Avantprojecte de llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 té com a objectiu fonamental ordenar i planificar l'estadística d'interès de la Generalitat. D'acord amb la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, els resultats de qualsevol estadística d'interès de la Generalitat tenen caràcter oficial des del moment de la seva publicació. La Llei preveu que la seva difusió és obligatòria i d'accés gratuït per a totes les persones, institucions i empreses.

D'acord amb aquesta consideració, l'Avantprojecte que es proposa actualitza els seus objectius en matèria de producció i difusió estadística i, pel que fa a aquest darrer àmbit, la disposició impulsa la consolidació definitiva del Portal de l'estadística oficial de Catalunya com l'espai virtual que reuneix tota la informació produïda pels òrgans i institucions del Sistema estadístic de Catalunya de manera estructurada al servei dels usuaris de l'estadística.

L'Avantprojecte pretén consolidar l'aprofitament eficient de les dades procedents de fonts administratives per a l'elaboració de l'estadística oficial, i també la utilització de noves fonts d'informació, que permetin disminuir la càrrega de resposta dels ciutadans i de les empreses i institucions informants.

b) Modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya

Les modificacions proposades de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, redonden en interès dels usuaris de l'estadística i de la societat en general.

4.4. Els impactes econòmics, socials o ambientals rellevants que no s'hagin valorat als apartats anteriors

Atesa la naturalesa de les disposicions en joc i l'àmbit normatiu en què incideixen, ni l'Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 ni les modificacions de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya que es proposen suposen altres impactes econòmics, socials o ambientals rellevants que no s'hagin esmentat anteriorment.

5. La procedència d'efectuar una consulta pública prèvia o bé la justificació de les excepcions que hi puguin concórrer, així com la valoració de la necessitat d'emprar, si s'escau, altres eines i canals de participació complementaris a la publicació en el Portal de la Transparència

Es considera procedent sotmetre la iniciativa a consulta pública, amb l'objectiu de fomentar la participació dels ciutadans en el procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 i poder atendre les necessitats de la ciutadania i de tots els actors implicats en el moment de redactar la norma. Donat l'abast de la norma proposada, s'entén necessari efectuar una consulta prèvia a la seva elaboració, mitjançant la publicació en el Portal de la Transparència, per tal de recollir les opinions i demandes dels ciutadans i dels diferents col·lectius i sectors potencialment afectats, als quals se'ls consultarà de manera més específica.

El període de consulta serà de 30 dies per tal de facilitar la informació, reflexió i participació de la ciutadania.

Així mateix, els treballs preparatoris de la proposta d'Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 inclouen dues accions rellevants que comporten la participació ciutadana i d'aquelles entitats més directament afectades. Ambdues accions representen les modalitats de participació específica que es preveuen per a l'elaboració d'aquest Avantprojecte de Llei.

D'una banda, l'article 11 de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, estableix que el Consell Català d'Estadística és l'òrgan de caràcter consultiu i d'assessorament de l'Institut d'Estadística de Catalunya al qual li correspon, entre d'altres atribucions, debatre i emetre un dictamen previ no vinculant sobre la proposta d'avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya. Atesa la composició del Consell Català d'Estadística, on s'apleguen les principals organitzacions sindicals i empresarials, les associacions municipals i les associacions de consumidors i usuaris més representatives i les universitats catalanes, es pot considerar que es fa una consulta als usuaris i entitats de la societat civil catalana més directament afectades pels objectius i preceptes de l'estadística oficial catalana que comporti la futura Llei reguladora del setè Pla estadístic de Catalunya.

D'altra banda, durant la primavera de l'any 2021 l'Institut d'Estadística de Catalunya ha portat a terme una consulta detallada a més de 130 usuaris/experts/institucions amb la finalitat de disposar d'una àmplia valoració externa de la producció actual del Sistema estadístic de Catalunya i de la difusió estadística a càrrec de l'Institut d'Estadística de Catalunya i que alhora permet la identificació i prioritització de possibles noves estadístiques a integrar en el setè Pla estadístic de Catalunya. En concret, la consulta tenia com a objectiu avaluar la producció i difusió actual i potencial del Sistema estadístic de Catalunya en diferents aspectes. A partir de la freqüència d'ús de les estadístiques disponibles, s'avaluava l'adequació de les estadístiques actuals als principis de l'estadística oficial europea i la qualitat dels serveis i productes de difusió estadística de l'Institut d'Estadística de Catalunya. A més, s'inclouen possibles millores en la producció i/o difusió actuals que les persones enquestades considerin oportunes. I també es plantejava la valoració d'altres estadístiques que podrien desplegar-se a partir del setè Pla estadístic de Catalunya i la identificació de noves estadístiques prioritàries no incloses en el qüestionari. D'acord amb aquests continguts, l'Institut d'Estadística de Catalunya es va adreçar a tots els òrgans estadístics del Sistema estadístic de Catalunya, a d'altres organismes de l'administració catalana, investigadors acadèmics, experts i usuaris de l'estadística oficial, amb un format estructurat i objectivable de les seves preferències. En conseqüència, aquesta segona acció participativa en els treballs preparatoris de la proposta d'avantprojecte de llei del setè Pla estadístic de Catalunya es considera alineada amb els propòsits de la consulta pública prèvia de l'avantprojecte de llei.